

alligis al pekulo ; kc. RIM. 2 : Kiam **kies** estas komplemento de subst. dependanta de prep., oni metas ĝin inter la prep. k la subst. : *jen estas la signoj, per ~ potenco ni atingos la celon* Z ; *la serpento, de ~ mordo mortis via patro, nun portas lian kronon* Z. RIM. 3 : En la es-serio nur **kies** k **ties** povas egale resendi al personoj aŭ objektoj, dum **ies**, **nenies**, **ĉies** resendadas ordinare nur al personoj : *mi travivis minulon, ~ terurecon mi ne povas priskribi al vi*. RIM. 4 : En tiu sama serio **kies** k **ties** povas esti indiferente singularaj aŭ pluraj, dum **ies** estas ordinare nur singulara k **ĉies** nur plurala : *jen montrigis altaj bluaj montoj, sur ~ suproj britis la neĝo* Z ; *niaj samideanoj, ~ vortoj eble ŝajnis al vi tro fabelaj* Z.

* **Kilo**. Malsupra ĉeftrabego, iranta de la antaŭa ĝis la posta parto de ŝipo k sur kiu sin apogas la tuta ĉarpentaĵo : *la ~ estas kvazaŭe la spino de la ŝipo*.

Kilogramo. Milo da gramoj. ~ **metro**. Unuo, esprimanta la laboron necesan por levi unu ~ on je unu metro.

Kilometro. Milo da metroj.

kilovato ⚡. Unuo de potenco valoranta mil vatojn. Vd ELEKTR(AJ UNUOJ).

kilovolto ⚡. Unuo de elektra tensio aŭ de potenciala diferenco valoranta mil voltojn. Vd ELEKTR(AJ UNUOJ).

kimero = ĥimero.

kimono. Nacia japana vesto.

kino. 1 V Kinkono 2. 2 Kinematografo : ~oprezentado. ~ejo, ~oteatro. Kinematografejo.

kinematiko ⚙. Parto de la mekaniko pritraktanta la movojn k tute nekonsideranta la fortojn, kiuj ilin elvokas.

kinematografo Z. Aparato, projekcianta sur ekranon fotografajn lumbildojn, kies multeco k rapideco naskas iluzion de efektiva movo. ~ejo. Loko, en kiu oni povas vidi ~ajn bildojn ; filmeatro. ~ajo. Filmo. ~i (tr). Projekcii ~ajn bildojn.

Kinino. Senkolora kristala substanco, ekstraktita el la ŝelo de kinarbo, k uzata kontraŭ febro.

kinkono. 1 ⚔ G. de rubiacoj, el Peruo, kiu liveras amaran k kontraŭfebran ŝelon. 2 ☞ La ŝelo de la ~o : *la ~o estas eksplu-*

atata pro siaj teraŭpikaj proprecoj. Vd KININO, KINKONINO.

kinkonino ☞ ⚔. Alkaloida substanco de la kinkono : *la ~o estas uzata en la medicino plej ofte kiel ~a sulfato*. Vd KININO, KINKONO.

* **Kio**. 1 Demanda pronomo por neŭtraĵoj : ~ okazis ? pri ~ estas la demando ? 2 Nerekte demanda pronomo por neŭtraĵoj : *neniu scias, ~ morgaŭ lin trafos* Z ; *li demandis ŝin, ~n ŝi faras tie ĉi, tute sola* Z ; *rigardu, ~ eliras el la buŝo de via fratino* Z ; *mi klarigis al vi, ~ devas esti la celado de niaj kongresoj* Z. RIM. : En tiu senco, oni neniam esprimas la antaŭaĵon **tio**. 3 Relativa pronomo uzata anstataŭ **kiu**, kiam ĝia antaŭaĵo estas a) **lo**, **tio**, **ĉio** (esprimata aŭ ne) ; b) antaŭa tuta prop. ; c) substantivigita adjektivo kun nedifina signifo : *mi volas, ke tio, ~n mi diris, estu obeata* ; *sorto ofte alsendas, ~n oni ne atendas* Z ; *~ mia, tio bona* Z ; *la urbo faris ĉion, ~n ili povis por ke ni elportu la plej bonan rememoron* Z ; *~ ajnestos l'unua vidoto, ĝi estos al Dio oferota* Z ; *pri ~ ajn prudenta vi al mi parolos, viaj vortoj ne perdiĝos* Z ; *la naturo konservas sian moron, ~n ajn la honto dirus* Z ; *ŝi posedis fenomenan memoron, ~ ŝin kapabligis traduki sen notoj plej longan paroladon* ; *nun li havis tempon por ekzerci la soldatojn, ~ estis lia plej amata okupo* B ; *li ridas konstante, ~ estas netolerebla* ; *la kongresaj kunsidoj okazos en unu sola domo, ~ multe helpas al la bona arango* ; *la plej bona, ~n oni povas fari, estas... Z* ; *mi promesis ne kaŝi antaŭ vi eĉ la plej malgrandan, ~n mi povas ekscii pri la sorto de via frato* Z ; *la sola, ~ mirigis ilin, estis tio, ke ili facile komprenis la lingvon* Z ; *tio estus la plej terura, ~ povus al mi okazi* Z ; *tio estis la plej agrabla, ~n oni povis al ŝi donaci* Z ; *la sola, ~n ili deziras, estas nur, ke oni lasu ilin trankvile vivi* Z ; *la unua, ~n ili aŭdis, estis... Z* ; *la blanka, ~n li vidis, estis nur ŝaŭmo sur la akvo* K. RIM. : En tiu senco oni povas subkompreni la antaŭaĵon **tio** nur kiam ĝi estas je la sama kazo kiel **kio** : *redonu, ~n vi prenis*.

* **Kiom**. 1 Ekkria k demanda adverbo, signifanta « kia(n) nombro(n), kia(n) kvanto(n) ? ! » : *vi ~ havas da jaroj ? ~ da lingvoj vi parolas ? ~ da soldatoj tie ĉi pereis ! ~ ofte li tion diris ! ~ mi*